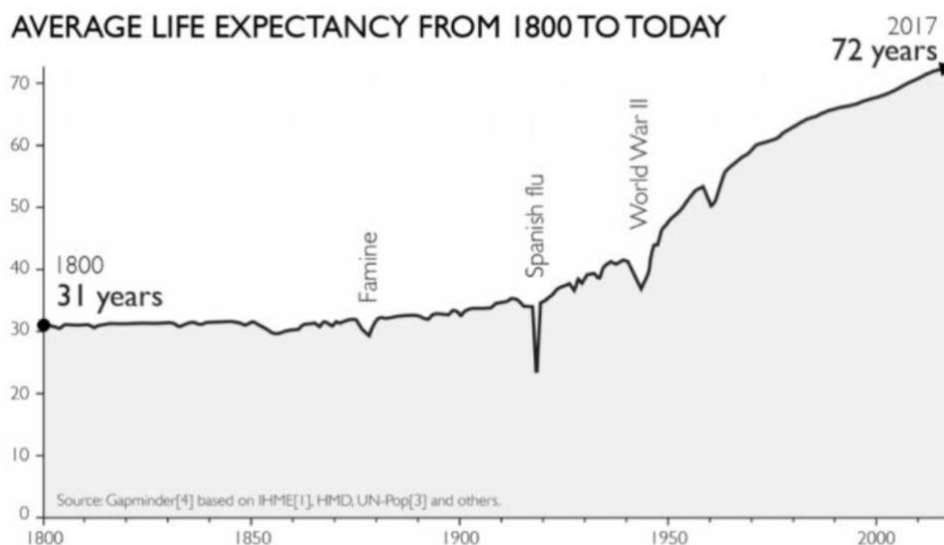
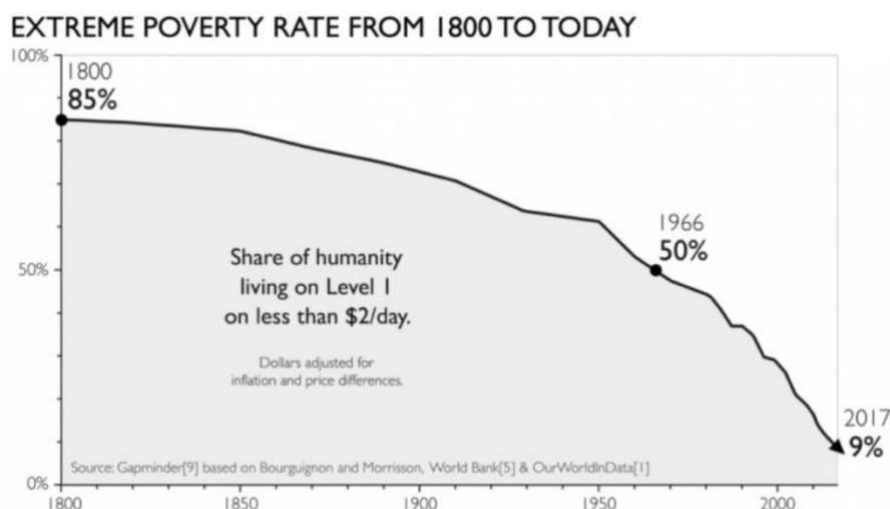

Hvordan har den globale ulighed ændret sig de sidste 200 år?

På et overordnet niveau er den forventede levealder for mennesker i verden steget markant:

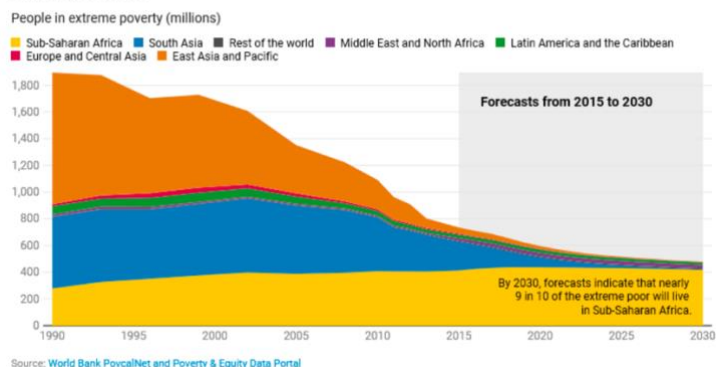

Samtidig med, at andelen, der lever i ekstrem fattigdom på globalt plan er faldet:

Udviklingen har dog ikke været jævn fordelt på tværs af landende, og det estimeres således, at 9/10 personer, der lever under ekstrem fattig i 2030 vil bo i Afrika syd for Sahara.

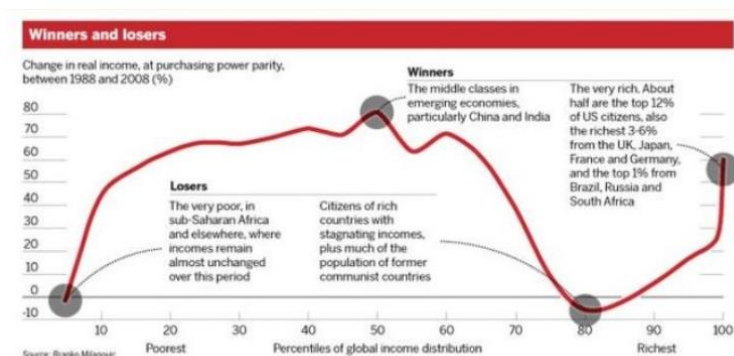
By 2030, nearly 9 of every 10 people in extreme poverty will be living in Sub-Saharan Africa

1. **Introduction**

Elefantkurven (Branko Milanovic) viser i den forbindelse, hvordan reelle indkomst for alle indkomstdeciler har udviklet sig fra 1998 til 2008. Heraf fremgår det, at uligheden mellem de udviklede lande er steget (p.80 vs. p.100), samtidig med, at uligheden også er steget mellem f.eks. Asien og Afrika syd for Sahara (p.0-5, vs. p.40)

Forklar de forskellige teorier om økonomisk udvikling

Den neoklassiske vækstteori (Solow) beskriver, groft sagt, at produktionens størrelse for et land (BNP) er bestemt af 3 faktorer:

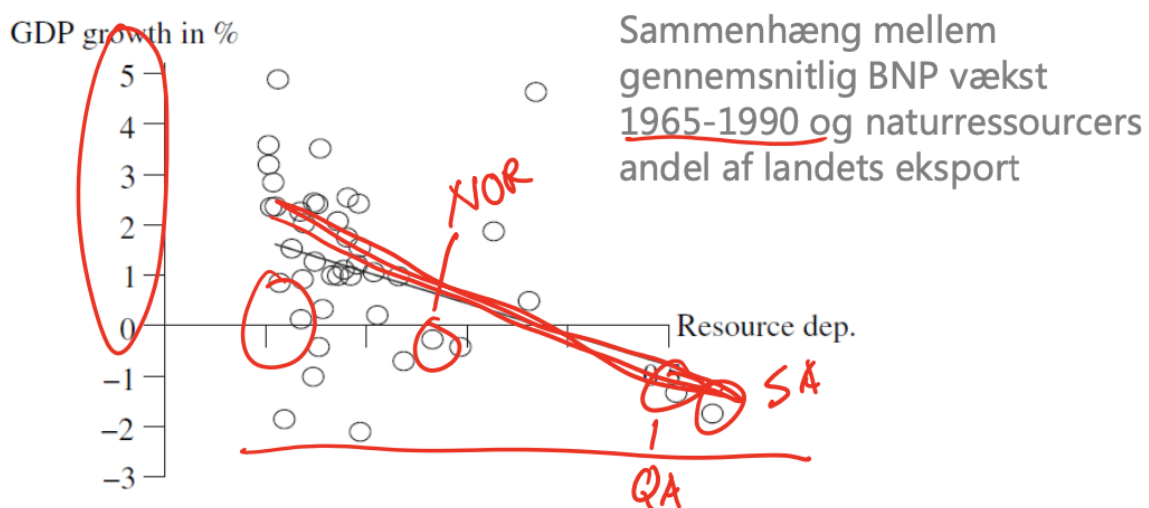
- Arbejdskraft (L)
- Kapital (K)
- Teknologi (A)

Da gælder, at:

$$BNP = F(L, K, A)$$

Teorien forklarer således, at når nogle lande har en højere bnp per indbygger end andre, må det skyldes bedre teknologi og/eller mere kapital per indbygger. Da en åben verdensøkonomi tillader, at teknologi kan deles og kapital kan investere i udlandet, forudser model en vis grad af konvergens blandt landene. Denne forudsigelse beror også på antagelsen om diminishing returns on capital, idet veludviklede landes vækst er begrænset af det faktum, at kapitalens bidrag til væksten bliver mindre og mindre. I mere moderne vækstteori tages også højde for uddannelse.

En alternativ vækstteori givet ved f.eks. Sachs-Werner fokuserer på landenes geografiske forhold, og påpeger således, at lande har forskellige forudsætninger pga. f.eks. klima, naturressourcer og geografisk placering. En del af den geografiske vækstteori forsker således i ressourceforbandelsen, der påpeger, lande med mange naturressourcer i gennemsnit har en lav indkomst.

Kilde: Mehlum, Moene og Torvik, 2006: "Institutions and the Ressource Curse"

Forklaringen herpå er til dels de politiske kanaler, idet lande med naturressourcer oftere har diktatur, borgerkrig og høj korruption. Det skyldes muligvis, at naturressourcerne giver en 'sikker' rigdom til magthaverne, hvorfor de er større villighed til at forsvare deres position. Dertil kommer, at en høj forekomst af naturressourcer kan hindre udviklingen af en sund økonomi, der beror på andre indkomstkilder, samt har velfungerende institutioner.

Denne forklaring understøttes af vækstteorier med fokus på institutioner (Acemoglu og Robinson, 2012), der undersøges i Michalopoulos og Papaioannous artikel (2014). Institutioner defineres her som samlinger af love, regler og normer som udgør de økonomiske og politiske rammer for et givent samfund. De økonomiske institutioner skal således sikre en rimelig konkurrence på landets markeder ved f.eks. at håndhæve ejendomsret, patentregler, beskatning m.m., samtidig med at skabe incitamenter til at uddanne sig, investere, innovere osv. De politiske institutioner har da til opgave at sikre de overordnede rammer f.eks. en grundlov, og skabe de økonomiske institutioner indenfor de politiske institutioner.

Ekstraktive politiske institutioner vil således skabe ekstraktive økonomiske institutioner, der vil forvride de økonomiske incitamenter til skade for vækst og udvikling. Inklusive institutioner vil derimod afføde de modsatte reaktioner og give økonomiske incitamenter, idet landet giver gode muligheder for vækst og udvikling.

Hvordan estimerer Michalopoulos og Papaioannou (2014) den kausale effekt af institutioner på økonomisk udvikling og hvilket resultat finder de?

Det er almindeligvis vanskeligt at måle den kausale effekt af institutioner på økonomisk udvikling, idet der ofte er mange faktorer (f.eks. klima, geografi, kultur, m.m.), der kan være med til at forklare eventuelle forskelligheder i økonomisk udvikling. Desuden udvikles institutioner oftest over århundreder i samspil med mange faktorer (kultur, religion, m.m.), der stort set er umulige at isolere. Derfor benytter Michalopoulos og Papaioannou (2014) sig af et naturligt eksperiment, der på 'tilfældig' vis førte til variationer i institutioner mellem to lande/områder.

De udnytter således, at Afrikas grænser i 1850 – 1990 blev dannet 'tilfældigt' af de europæiske kolonimagter uden hensyn til de etniske grupper.

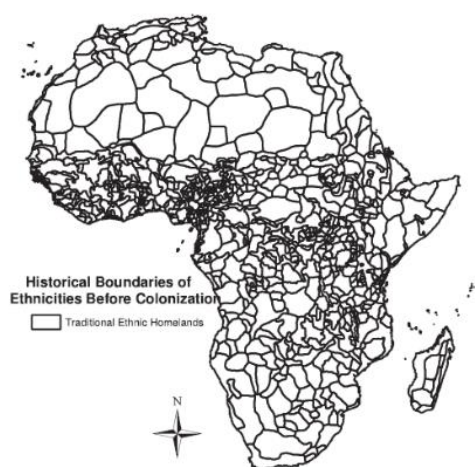

FIGURE IA
Ethnic Boundaries

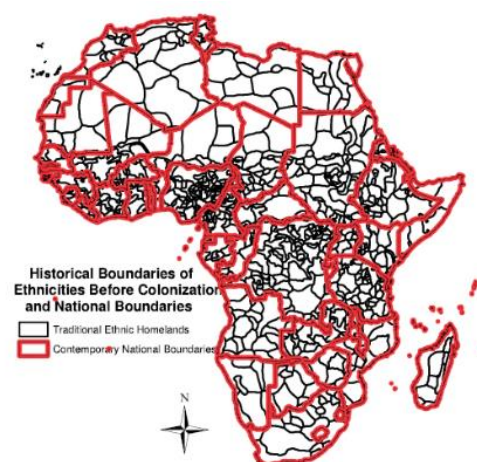

FIGURE IB
Ethnic and Country Boundaries

De etniske områder blev således delt af en kolonial landegrænse, hvorfor etnisk, kulturelt og klimatisk homogene samfund pludselig tilhørte forskellige nationalstater, med variation i institutionernes kvalitet. I deres forskning antages det, at grænsedragningen var uden selektion. Michalopoulos og Papaioannou (2014) estimerer således den kausale effekt af institutioner på økonomisk udvikling ved at sammenligne lokal udvikling indenfor de gamle etniske områder på tværs af de nuværende landegrænser.

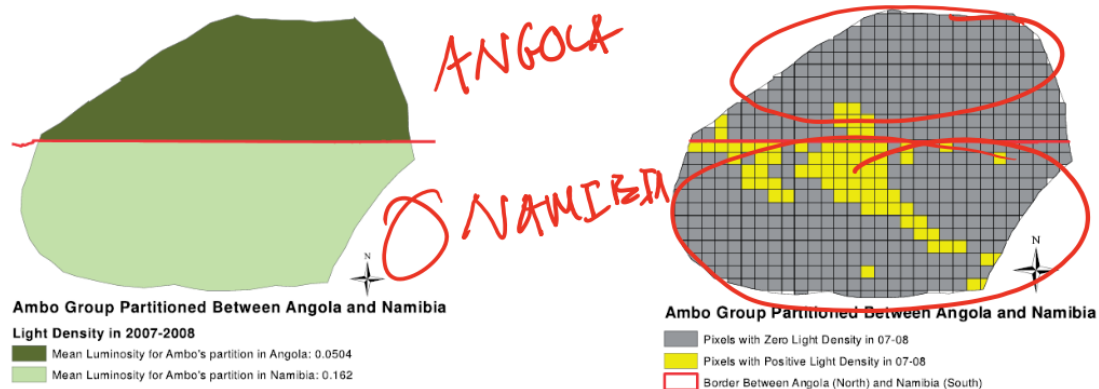
Den kausale effekt er da defineret som forskellen det faktiske scenarie (økonomisk udvikling i område med gode institutioner), og det kontrafaktiske scenarie (økonomisk udvikling i område med mindre gode institutioner). Den centrale antagelse er her, at udviklingen mellem områderne ville have været den samme, hvis de var en del af den samme nationalstat og dermed var blevet udsat for de samme institutioner (dvs. den 'eneste' forskel mellem områderne er institutionerne).

Den økonomiske udvikling på lokalt niveau er imidlertid vanskeligt at måle, idet der ikke eksisterer traditionelle mål som f.eks. BNP, og spørgeskemaundersøgelser ikke indsamles systematisk over hele Afrika. Derfor benytter Michalopoulos og Papaioannou (2014) sig af satellitdata for mængden af lys om natten som proxy for den økonomiske udvikling. Dette begrundes ved, at lys kommer fra huse, biler, fabrikker m.m. og derfor afhænger positivt af et områdes økonomiske aktivitet. Målet kvantificeres ved at beregne den gennemsnitlige luminositet for hvert kvadrat á 1 x 1 kilometer.

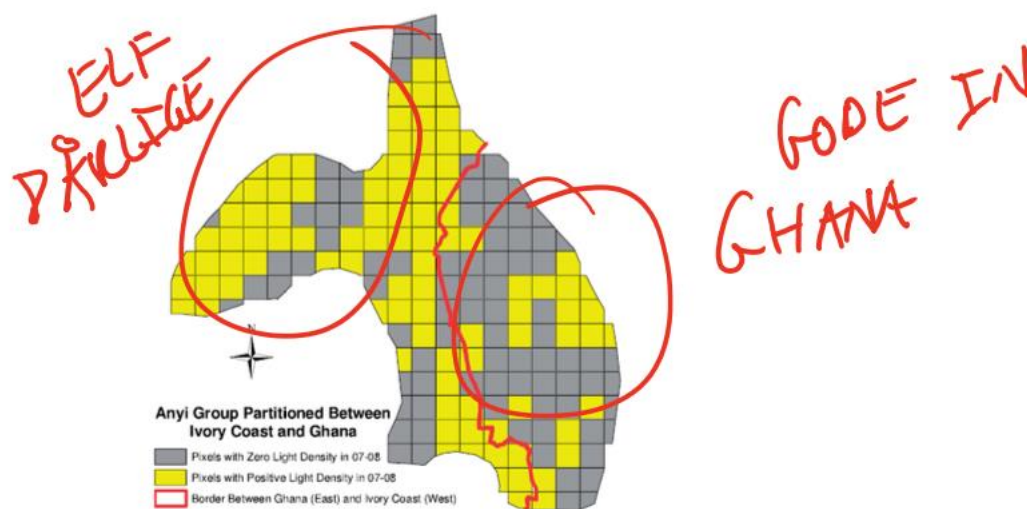
I studiet måles kvaliteten af de respektive landes institutioner ved 'rule of law', der beregnes af Verdensbanken, og er defineret som: "quality of contract enforcement, property rights, the police, and the courts, as well as the likelihood of crime and violence". Nedenfor er værdierne for en række udvalgte lande. Det er værdt at holde sig for øje, at det ikke er et mål for politisk frihed, men i højere grad de økonomiske institutioner.

Land	Score
Venezuela, RB	0.471698
Syrian Arab Republic	0.943396
Luxembourg	98.58491
Singapore	99.0566
Denmark	99.52831
Finland	100

Nedenfor ses resultatet der fremkommer ved at betragte den etniske gruppe Ambo, der er delt op mellem Angola (relativt dårlige institutioner) og Namibia (relativt gode institutioner). Her er der højest luminositet i den sydlige del, der ligger i Namibia (med relativt gode institutioner), hvilket er i konsistens med teorien om, at gode, økonomiske institutioner, fremmer økonomisk udvikling (Acemoglu og Robinson, 2012).

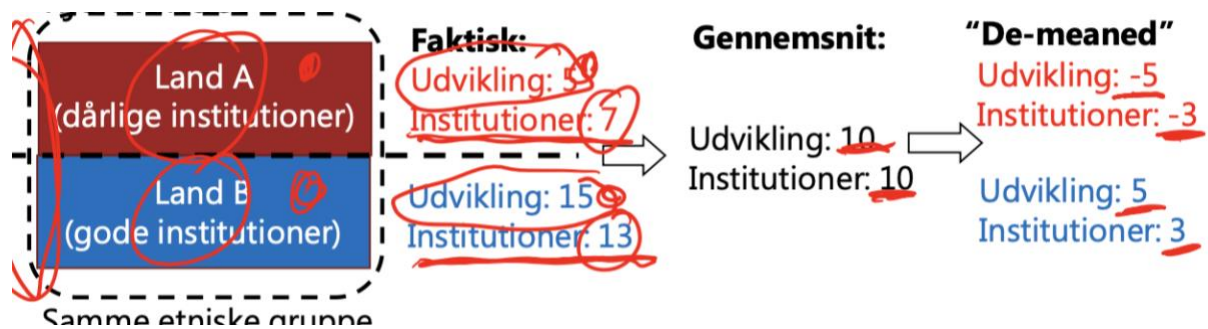
Ved at betragte den etniske gruppe Anyi, der er delt mellem Elfenbenskysten (relativt dårlige institutioner) og Ghana (relativt gode institutioner), får man dog det modsatte resultat, der ikke er i konsistent med teorien.

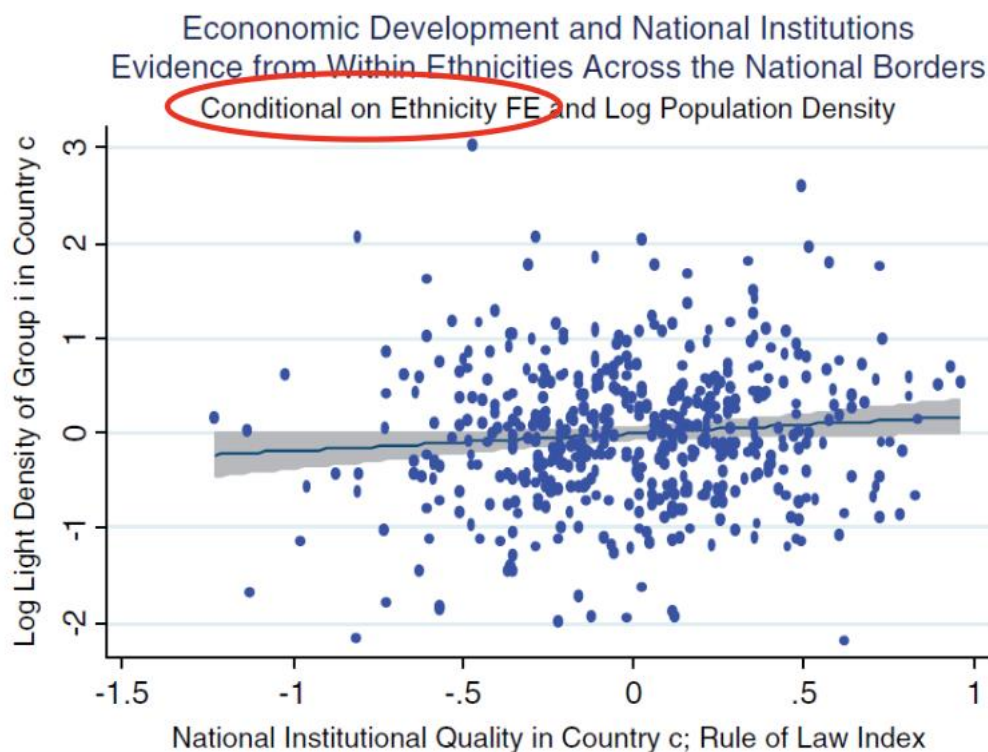
Hvis man sammenligner på tværs af alle områder er der en entydig positiv sammenhæng mellem (national) kvalitet af institutioner og (lokal) udvikling, men det er vanskeligt at fortolke som en årsagssammenhæng, idet områderne også varierer på en række andre parametre. Herunder f.eks. etnicitet, kultur, geografisk, m.m. Hvis man således udelukkende sammenligner indenfor de historiske hjemlande, er der ingen systematisk sammenhæng, hvilket er i modstrid med teorien om stærk en stærk effekt af økonomiske institutioner på økonomisk udvikling (Acemoglu og Robinson, 2012).

Dette resultat når de frem til ved at bruge en såkaldt 'within-estimator', der har til formål at måle udviklingen og institutionerne relativt til gennemsnittet i hjemlandet og dermed fjerne de 'områdespecifikke' data. Dette giver mulighed for at sammenligne resultatet med de øvrige hjemlande, og dermed estimere den kausale

effekt af institutionernes kvalitet på økonomisk udvikling, når man kontrollerer for andre faktorer som etnicitet, kultur, m.m. Metoden er illustreret nedenfor:

Studiets hovedresultat (Michalopoulos og Papaioannou, 2014) er vist i nedenstående figur, der plotter 'de-meanede' værdier af udvikling på førsteaksen og kvaliteten af institutioner for alle delte lande på andenaksen. Det fremgår, at områder med bedre institutioner end andre i samme etniske område (>0 på x-aksen) ikke har systematisk bedre udvikling end de andre i samme etniske gruppe (>0 på y-aksen)

Studiet viser dog, at der er en let positiv kausal effekt for områder, der ligger tæt på hovedstaden (Michalopoulos og Papaioannou, 2014).

Ovenstående resultater står i kontrast til den andre studier, der i høj grad finder en positiv kausal effekt af økonomiske institutioner på den økonomiske udvikling. De samme forfatter viser desuden i en anden artikel, at det i høj grad er institutioner og normer for de etniske stammer, der er afgørende for den økonomiske udvikling.

Acemoglu et al (2001) finder f.eks. en kausal sammenhæng mellem institutioners kvalitet og dødelighedsrater i udvalgte lande ved at undersøge tidligere kolonier og udnytte et naturligt eksperiment. Det gælder nemlig, at de forskellige europæiske kolonimagter etablerede institutioner af varierende kvalitet (nogle ekstraktive f.eks. Congo, andre inklusive f.eks. Australien eller New Zealand). Deres resultater viser da at lande med inklusive institutioner har lavere dødelighedsrater. Papiret viser således, at de koloniale institutioner og deres styrker eller svagheder fortsat eksisterer i dag, hvilket yderligere understreger vigtigheden af selv samme.

Litteratur

- Stelios Michalopoulos og Elias Papaioannou, 2014: "National institutions and subnational development in Africa" Quarterly journal of economics
- Daron Acemoglu og James Robinson, 2012: "Why Nations Fail: The Origins of Power, Prosperity, and Poverty
- Daron Acemoglu, Simon Johnson og James Robinson, 2001: "The colonial origins of comparative development: An empirical investigation." American Economic Review
- Hans Rosling, 2018: "Factfulness"